Upowszechnienie stosowania umów cywilnoprawnych a ochrona socjalna zatrudnionych

Dissemination of civil law contracts and social protection of employees

dr Barbara Godlewska-Bujok

Uniwersytet Warszawski, Wydział Zarządzania, Zakład Społeczno-Prawnych Problemów Zatrudnienia,
Katedra Prawnych Problemów Administracji i Zarządzania
bgodlewska@wz.uw.edu.pl

ORCID: 0000-0002-1167-0515

Streszczenie Ochrona socjalna zatrudnionych jest zasadniczą kwestią w warunkach prekaryzacji i zmieniającego się paradygmatu zatrudnienia. Choć może się wydawać, że zagadnienia ochrony socjalnej należą do właśnie odchodzącego świata pracy, staje się jasne, że ochrona socjalna dla rzeszy zatrudnionych odgrywa kluczową rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa dochodu, od którego zależy zaspokajanie potrzeb osób zatrudnionych. To z kolei ma wpływ na pokój społeczny i sprawne funkcjonowanie społeczeństw.

Słowa kluczowe: zatrudnienie, ochrona socjalna, umowy cywilnoprawne, prekariat.

Summary Social protection of employees and workers is a key issue in the terms of precarity and the changing employment paradigm. Although it may seem that social protection issues belong to the outgoing world of work, it becomes clear that social protection for a large number of employees and workers plays a key role in ensuring the income security on which the fulfilment of needs of the employed and workers depends. This affects the provision of social peace and well-functioning societies.

Keywords: employment, social protection, civil contracts, precariat.

JEL: K31

Str. 115-120

Bibliografia

- Barrientos, A. Hulme, D. (2008). Social protection for the poor and poorest: an introduction. W: *Social Protection for the Poor and Poorest* (p. 3–24). Palgrave Macmillan. London.
- Benach, J. Vives, A. Amable, M. Vanroelen, C. Tarafa, G. Muntaner, C. (2014). Precarious employment: understanding an emerging social determinant of health. *Annual review of public health*, (35), 229–253.
- Casale, G. Perulli, A. (2014). *Towards the single employment contract: Comparative reflections*. A&C Black.
- Centrum Badań Opinii Społecznej. (2010). *Zadowolenie z pracy i jej oceny. Komunikat z badań*. Warszawa: Centrum Badań Opinii Społecznej.
- Centrum Badań Opinii Społecznej. (2018). *Sytuacja zawodowa Polaków i gotowość zmiany zatrudnienia*. Warszawa: Centrum Badań Opinii Społecznej.
- Eurostat. Dane statystyczne dotyczące zatrudnienia, https://ec.europa.eu/eurostat/statisticsexplained/index.php/Employment_statistics/pl#Wska_C5_BAniki_zatrudnienia_wed_C5.82ug_p_C5.82ci.2C_wieku_i_poziomu_wykszta.C5.82cenia (27.10.2018).
- Devereux, S. Sabates-Wheeler, R. (2004). *Transformative social protection (IDS Working Paper 232)*. Brighton: IDS.
- Dral, A. (2009). *Powszechna ochrona trwałości stosunku pracy: Tendencje zmian*. Wolters Kluwer.

- Głąbicka, K. (1997). Polityka socjalna w Unii Europejskiej. *Studia Europejskie*, (4).
- Główny Urząd Statystyczny. (2015). *Aktywność ekonomiczna ludności Polski. I kwartał 2015*. Warszawa: Główny Urząd Statystyczny.
- Główny Urząd Statystyczny (2016a). *Pracujący w nietypowych formach zatrudnienia*. Notatka informacyjna. Warszawa: Główny Urząd Statystyczny.
- Główny Urząd Statystyczny (2016b). *Różnice w wynagrodzeniach kobiet i mężczyzn w Polsce w 2014 r.* Warszawa: Główny Urząd Statystyczny.
- Główny Urząd Statystyczny. (2018a). *Aktywność ekonomiczna ludności Polski. III kwartał 2018*. Warszawa: Główny Urząd Statystyczny.
- Główny Urząd Statystyczny. (2018b). *Kobiety i mężczyźni na rynku pracy*. Warszawa: Główny Urząd Statystyczny.
- Główny Urząd Statystyczny (2018c). *Rocznik Statystyczny Pracy 2017*. Warszawa: Główny Urząd Statystyczny.
- Godlewska-Bujok, B. (2014). Prekariat a umowy prekaryjne: głos w dyskusji. *Praca i Zabezpieczenie Społeczne*, (9).
- Godlewska-Bujok, B. (2016). Zawarcie umowy o pracę w badaniach tegorocznych noblistów z zakresu ekonomii. *Praca i Zabezpieczenie Społeczne*, (11).
- Holzmann, R. Jørgensen, S. (2000). A new conceptual framework for social risk management and beyond. *The World Bank. Social Protection Discussion Paper*, 9926, <http://documents.worldbank.org/curated/en/932501468762357711/Social-risk-management-a-new-conceptualframework-for-social-protection-and-beyond>
- Kiersztyn, A. (2015). *Niepewne uczestnictwo — młodzi na polskim rynku pracy w latach 2008–2013*. Zespół Porównawczych Analiz Nierówności Społecznych, Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk. Warszawa, http://polpan.org/wp-content/uploads/2014/05/POLPAN_raport_Niepewne-uczestnictwo.pdf (15.11.2018).
- Kozek, W. (2013). *Rynek pracy. Perspektywa instytucjonalna*. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego.
- Kryńska, E. (2017). Ekonomiczny kontekst problemu społecznego — przypadek prekariatu. *Problemy Polityki Społecznej*, (1).
- Kryńska, E. (1995). *Podział rynku pracy. Koncepcje segmentacyjne*. Warszawa.
- Liszczy, T. (1997). *Ubezpieczenie społeczne i zaopatrzenie społeczne w Polsce. Zagadnienia prawne [Social security and social provision in Poland. Legal Issues]*. Kraków: Poltext,
- Luckhaus, L. (2000). Equal treatment, social protection and income security for women. *International Labour Review*, 139(2), 149–178.
- Mędrala, M. M. (2015). Obowiązki ze sfery bhp w zatrudnieniu niepracowniczym. *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, sectio G (Ius)*, 62(2).
- Międzynarodowa Organizacja Pracy. (2012). *Social Security for all: Building social protection floors and comprehensive social security systems* (2012). Genewa: Międzynarodowa Organizacja Pracy, (https://www.ilo.org/secsoc/information-resources/publications-and-tools/books-andreports/WCMS_SECSOC_34188/lang-en/index.htm (23.10.2018).
- Mortensen, D. Pissarides, C. (1999). New Developments in Models of Search in the Labour Market. W: O. Ashenfelter, D. Card (red.), *Handbook of Labor Economics* (v. 3, 2567–2627). Londyn: Elsevier.
- Mrozowicki, A. Maciejewska, M. (2016). Segmentacja rynku pracy, prekaryjne zatrudnienie a strategie związków zawodowych na poziomie branżowym: przypadek Polski. *Prakseologia*, 158, 361–391.
- Muszalski, W. (1996). *Prawo socjalne*. Warszawa: PWN.
- Piotrowska, M. (2008). Znaczenie ochrony socjalnej dla efektywności gospodarczej. *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy*, (12), 211–222.
- Sabates-Wheeler, R. Waite, M. (2003). Migration and Social Protection: A concept paper. *Institute of Development Studies, Sussex*, December, 1645, 1980–2000.
- Sowa, J. (2010). Prekariat — proletariat epoki globalizacji. W: J. Sokołowska (red.), *Robotnicy opuszczają miejsca pracy*. Łódź: Muzeum Sztuki w Łodzi.
- Standing, G. (2011). *The Precariat: The New Dangerous Class*. Londyn: Bloomsbury Academic [Kindle]; w tłumaczeniu polskim: Standing, G. *Prekariat. Nowa niebezpieczna klasa*, <http://www.praktykateoretyczna.pl/projekty/prekariat-2/>
- Standing, G. (2018). The Precariat: Today's Transformative Class? *Great Transition Initiative* (October 2018), <https://www.greattransition.org/publication/precariat-transformative-class> (19.10.2018).
- Unterschütz, J. (2013). Ograniczenie w zakresie zawierania umów na czas określony a „miękkie” domniemanie istnienia stosunku pracy (uwagi na marginesie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2012 r., I PK 222/11). *Zeszyt*, 16, 123.
- Wrątny, J. (2003). Nietypowe formy zatrudnienia w perspektywie polskiego prawa pracy. W: K. W. Friesk (red.), *Deregulacja polskiego rynku pracy*. Warszawa: IPiSS.